

ELY-keskusten ilmoitus puutarhayhdistyksille haitallisista vieraslajeista

Olettehan tietoisia, että EU:n tai kansallisen vieraslajiluettelon lajeja ei ole vuodesta 2016 lähtien saanut kasvattaa tai pitää hallussa. Toivomme, että puutarhayhdistykset voisivat välittää ilmoituksen jäsenilleen.

Kansalliseen luetteloon on lisätty uusia eläin- ja kasvilajeja 1.6.2019 alkaen. Myös EU:n luetteloon lisätään uusia lajeja kesällä 2019.

EU:n tai kansalliseen vieraslajiluetteloön kuuluvaa lajia ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa.

Kansalliseen vieraslajiluetteloön lisätyt kasvilajit 1.6.2019 alkaen:

[Alaskanlupiini](#) *Lupinus nootkatensis*

[Hamppuvillakko](#) *Jacobaea cannabifolia* (*Senecio cannabifolius*)

[Tarhatatar](#) *Reynoutria × bohémica* (entinen nimi
hörtsätatar, *Fallopia × bohémica*)

[Japanintatar](#) *Reynoutria japonica*, pl. neidontatar *Reynoutria compacta*

[Sahalinintatar](#) (jättitatar) *Reynoutria sachalinensis*

[Kanadanvesirutto](#) *Elodea canadensis*

[Komealupiini](#) *Lupinus polyphyllus*

[Kurtturuusu](#) *Rosa rugosa*, ml. *Rosa rugosa* f. *alba*

[Lännenpalsami](#) *Impatiens capensis*

Näistä lajeista varsinkin kurtturuusua käytetään laajasti koriste- ja hyötykasvina. Kurtturuusun ja valkoisen kurtturuusun maahantuonti ja myynti on kielletty 1.6.2019 alkaen. Koska kiinteistönomistajille on varattava riittävästi aikaa hävittää kasvatuksessa olevat esiintymät, kurtturuusun kasvatuskielto tulee voimaan kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen 1.6.2022.

Asetuksessa haitalliseksi vieraslajiksi on säädetty kurtturuusun nimilaji *Rosa rugosa*. Asetus ei koske nimilajista jalostettuja tarhakurtturuusuja eli *Rosa Rugosa* -ryhmää.

Kansalliseen vieraslajiluetteloön lisätty, puutarhatoimijoiden kannalta merkittävä eläinlaji 1.6.2019 alkaen:

[Espanjansiruetana](#) *Arion vulgaris*

Espanjansiruetanan munat ja nuoret yksilöt kulkeutuvat maansiirtojen sekä erilaisten taimien, sipulien ja muiden kauppapuutarhatuotteiden juuristoja ympäröivien multapaakkujen mukana. Tällaista aineistoa ammattimaisesti käsittelevillä toimijoilla on velvollisuus estää haitallisen vieraslajin leviäminen hallinnassaan olevan alueen ulkopuolelle. Espanjansiruetanalle kelpaa puutarhojen monenlainen ravinto ja voi näin aiheuttaa suuria tuhoja kotipuutarhoissa ja viljelyksillä.

Vuodesta 2016 lähtien EU:n vieraslajiluetteloön jo kuuluvia kasvilajeja ovat esimerkiksi:

[Afrikanvesihäntä](#) *Lagarosiphon major*

[Arabiansulkahirssi](#) *Pennisetum setaceum* (*Cenchrus setaceus*) (2017 lähtien)

[Armenian-, kaukasian- ja persianjättiputki](#) *Heracleum sosnowskyi*, *H. mantegazzianum* (2017 lähtien), *H. persicum*

[Isoärviä](#) *Myriophyllum aquaticum*
[Jättipalsami](#) *Impatiens glandulifera* (2017 lähtien)
[Keltamajavankaali](#) *Lysichiton americanus*
[Lautta-](#) ja [loikorusolehti](#) *Ludwigia grandiflora*, *L. peploides*
[Mesisilkkiyrtti](#) *Asclepias syriaca* (2017 lähtien)
[Pilvisutilatva](#) *Baccharis halimifolia*
[Purppurakudzu](#) (kudzupapu) *Pueraria montana var. lobata*
[Sumasammakonputki](#) *Hydrocotyle ranunculoides*

EU:n vieraslajiluetteloon kesällä 2019 lisättävät kasvilajit:

[Siniakaasia](#) *Acacia saligna*
[Haisujumaltenpuu](#) *Ailanthus altissima*
[Oranssivarrasheinä](#) *Andropogon virginicus*
[Ilmapalloköynnös](#) *Cardiospermum grandiflorum*
[Rusopampaheinä](#) *Cortaderia jubata*
[Kapinnyppyheinä](#) *Ehrharta calycina*
[Brasilianvesiasteri](#) *Gymnocoronis spilanthoides*
[Japaninhumala](#) *Humulus scandens*
[Kampakiipijäsaniainen](#) *Lygodium japonicum*
[Kiinanpensasapila](#) *Lespedeza cuneata*
[Meksikonmeskite](#) *Prosopis juliflora*
[Poimukellussaniainen](#) *Salvinia molesta*
[Kiinantalipuu](#) *Triadica sebifera*

Mitä voin tehdä?

Älä lisää tai kasvata haitallista vieraslajia. Luetteloissa mainittujen vieraslajien tilaaminen myös nettikaupoista on kielletty. Hävitä vieraslajit puutarhastasi ja käsittele puutarhajäte niin, ettei itämiskykyisiä siemeniä tai kasvinosia voi säilyä. Huolehdi, etteivät vieraslajit pääse leviämään mullan tai kasvien mukana. Ota huomioon, että taimikasvattajilla ja puutarhamyymälöillä on velvollisuus varmistaa, etteivät vieraslajit leviä myöskään muiden tuotteiden mukana esimerkiksi mullassa. Omassa puutarhassa kannattaa suosia kotimaisia tai heikosti leviäviä kasveja.

Mitä vieraslajit ovat?

Vieraslajeilla tarkoitetaan eläimiä, kasveja ja muita eliöitä, jotka ihminen on tuonut niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Vieraslajia pidetään haitallisena erityisesti, jos se uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajeista voi olla haittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalouden tuholaisina.

Vieraskasvilajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristössä esimerkiksi syrjäyttämällä alkuperäisiä kasvilajeja ja yksipuolistamalla leviämisalueensa lajistoa. Osa lajeista on ihmisille haitallisia allergisoivuuden tai myrkyllisyyden takia. Monet vieraskasvilajeista on tuotu Suomeen puutarha- ja viljelykasveiksi, ja nyt ne leviävät istutusten lisäksi myös maansiirtojen ja puutarhajätteen mukana. Monet vieraskasvilajit ovat tehokkaita leviäjiä esimerkiksi runsaan siementuoton tai voimakkaan kasvullisen lisääntymisen ansiosta. Lisäksi tuuli, eläimet ja vesi voivat kuljettaa niiden siemeniä pitkiäkin matkoja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista. Tämä viesti on osa haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevien kansallisten [hallintasuunnitelmien](#) mukaista viestintää.

Lisätietoja:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

[Kansallinen vieraslajiportaali](#)

[Vieraslajit ja lainsäädäntö – usein kysytyjä kysymyksiä](#)

[EU:n vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[EU:n vieraslajiasetus](#)

[Kansallinen laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[Hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi II](#)

[Hallintasuunnitelma haitallisten vieraslajien torjumiseksi I](#)

Yhteystiedot: (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

Etelä-Pohjanmaa: Leena Rinkineva-Kantola

Etelä-Savo: Sirpa Peltonen

Häme: Riitta Ryömä, Rauni Itkonen

Kaakkois-Suomi: Tuula Tanska

Kainuu: Marja Hyvärinen

Keski-Suomi: Aulis Jämsä, Liisa Horppila-Jämsä

Lappi: Taina Kojola

Pirkanmaa: Tiina Schultz

Pohjois-Karjala: Hanna Keski-Karhu, Sirkka Hakalisto

Pohjois-Pohjanmaa: Tupuna Kovanen

Pohjois-Savo: Antti Lammi, Kimmo Haapanen

Uusimaa: Juha Lumme

Varsinais-Suomi: Leena Lehtomaa